

ŘEHOLE KNĚŽSKÝCH SDRUŽENÍ SV. DOMINIKA*

ÚVOD

Kněží, kteří jsou určitým způsobem vyčlenění zprostřed Božího lidu – ne však odloučení od světa – a na základě osobního povolání a svěcení zcela zasvěcení dílu spásy naplňováním kněžské služby, jsou „svědky a rozdateli jiného života než pozemského“.¹

Proto jsou zvláštním způsobem vázáni, aby se nepřizpůsobovali tomuto světu² a všemi silami usilovali o dosažení evangelijní dokonalosti, aby se smýšlením stále více připodobňovali Kristu a stávali se živými nástroji jeho věčného kněžství pro budování jeho církve ve světě.³

Někteří z nich, pohnuti nadpřirozeným popudem milosti, se přidružují k řádu sv. Dominika a slibují zachovávat řeholi vedoucí k dokonalosti jejich stavu tím, že se sdružují do specifických společenství zvaných „Kněžská sdružení sv. Dominika“ (*Fraternitates Sacerdotales sancti Dominici*) a získávají tak nový důvod, aby více usilovali o dokonalost před Bohem a před světem.

Spolu se specifickou milostí svátosti svěcení, která jim pomáhá při důstojném naplňování úkonů posvátné služby,⁴ vyplývá jim nová duchovní pomoc ze slibu, který je činí členy dominikánské rodiny a dává jim podíl na milosti a poslání řádu, což je jistě k prospěchu jak místní, tak i všeobecné církve.

Řád jim poskytuje duchovní pomoc a vede je k jejich vlastnímu posvěcení, nechává jim přesto svobodu pro plnou službu místní církvi pod jurisdikcí jejich vlastního biskupa.

HLAVA I. Povaha a život kněžských sdružení

1. § 1. Kněží, kteří se připojují k řádu a chtějí být součástí dominikánské rodiny, „ať se nechají utvářet duchem sv. otce Dominika“ a „usilují o dokonalejší apoštolský život“.⁵ Tak z vytrvalého nazírání na Boha, které zahrnuje usilovnou modlitbu, dobrovolnou chudobu a neúnavné studium posvátné nauky, dosahují pevné víry a apoštolského ducha, který se stará o spásu všech lidí⁶ „až na konec země“.⁷

§ 2. V konání apoštolátu mají po apoštolech samých jako vynikající příklad sv. otce Dominika, „nade vše svatého kněze Božího“,⁸ který „věnoval den bližním a noc Bohu“⁹ a „celou silou a ohnivým zápallem se namáhal získat pro Krista tolik lidí, kolik jen mohl. Byl obdařen obdivuhodnou a skoro neuvěřitelnou horlivostí pro spásu lidí“.¹⁰

2. Pamětliví svého vznešeného povolání se mají kněží sv. Dominika celou silou věnovat kázání a vyučování;¹¹ „co v zákoně Páně četli a prorozjíмали, v to věří, v co uvěřili, tomu učí, a čemu učí, podle toho jednájí“,¹² aby byli pravými vychovateli lidu ve víře¹³ a zvěstovateli evangelia světu.

3. Protože vzhledem ke svým pastoračním úkolům sami žijí ve světě, musí pěstovat ty lidské ctnosti, které jejich službu činí před lidmi věrohodnou, jako jsou „dobrota srdce, upřímnost, síla

* Po 24 letech platnosti *ad experimentum* schválila Kongregace pro instituty zasvěceného života a společnosti apoštolského života text této řehole definitivně dne 3. prosince 1996 (pozn. editora).

¹ Presbyterorum ordinis (PO), č. 3.

² Srov. Řím 12, 2.

³ Srov. PO 12.

⁴ Srov. PO 12.

⁵ Řehole P. Theisslinga, č. 7 a 21.

⁶ Srov. Mk 16, 15.

⁷ Sk 1, 8.

⁸ Modlitba bl. Jordána ke sv. Dominiku.

⁹ Bl. Jordán Saský: Kniha o počátcích kazatelského řádu, č. 106.

¹⁰ Bl. Jordán Saský: Kniha o počátcích kazatelského řádu, č. 34.

¹¹ Srov. 1 Tim 5, 17.

¹² Lumen gentium (LG), č. 28.

¹³ Srov. PO 6.

ducha a stálost, vytrvalá snaha o spravedlnost, zdvořilost“,¹⁴ velkodušnost a všechno, co je činí milými všem,¹⁵ takže se i o nich může říci to, co je psáno o sv. Dominikovi: „Všechny lidi přijal do širokého klína lásky, a protože všechny miloval, všichni milovali jeho. Považoval za své poslání radovat se s radujícími, plakat s plačícími,¹⁶ oplýval dobrotou a zcela se rozdával v péči o bližní.“¹⁷

Slib v řádu

4. § 1. Kněží, kteří vytrvají ve svém předsevzetí jít ve stopách sv. Dominika, skládají v určený čas v řádu slib, aby mohli být pevněji spojeni s Kristem Knězem.

§ 2. Tímto úkonem, který vychází z živé víry a hlubšího vědomí milosti přijatého křtu a svěcení, slibují, že svůj život podřídí specifické řeholi vedoucí k dokonalosti, a stávají se tak syny sv. Dominika.

§ 3. Vědomi si svého slibu mají podle svých sil usilovat o to, aby žili v duchu evangelijních rad a blahoslavenství, aby tak mohli lépe spolupůsobit s milostí, kterou přijali vkládáním rukou.

§ 4. Ti, kteří si přejí hlouběji zasvětit Bohu svůj život a touží naplňovat evangelijní rady s pomocí tří slibů, mohou tak svobodně učinit soukromou formou.

Pomoc pocházející ze slibu

5. § 1. Slib v řádu sv. Dominika vybízí k hlubšímu duchu *chudoby*, takže kněží, kteří žijí ve světě a jistě „uznávají lidské hodnoty a stvořené věci jako Boží dary“,¹⁸ přesto umí užívat tyto dary moudře a přiměřeně vzhledem k pastoračnímu poslání jejich služby, aby mohli dospět k „dobrovolné chudobě přiměřené jejich stavu, kterou se zjevněji připodobňují Kristu a stanou se pohotovějšími k posvátné službě“.¹⁹

§ 2. Slib v řádu sv. Dominika je uschopňuje k tomu, aby lépe rozuměli zvláštní milosti *celibátu* a věrněji podle něj žili, neboť on je „znamení a současně pobídka pastýřské lásky a zvláštní zdroj duchovní plodnosti ve světě“,²⁰ ba dokonce živoucí důkaz budoucího života, který sami v kázání zvěstují.

§ 3. Slib v řádu sv. Dominika jim také napomáhá k tomu, že jsou si plně vědomi, nakolik jejich hierarchické společenství s biskupem a papežem zdokonaluje v jejich srdci pravou *poslušnost*, „skrze niž v nich ctí autoritu Krista nejvyššího Pastýře“²¹ a která je darem pro službu církve a pro upřímnou učenlivost vůči jejímu učitelskému úřadu.²²

Zdroje posvěcování

6. Hlavní zdroje, z nichž kněží sv. Dominika čerpají růst a pokrok v kontemplaci a v apoštolském duchu, jsou:

§ 1. Posvátné úkony, které ve své pastorační službě denně konají, když je konají odpovídajícím způsobem a s velkým zanícením ve společenství s biskupem, ostatními kněžími²³ a s celým řádem sv. Dominika, jehož členy se stali.

§ 2. Slovo Boží přijímané vnitřně s vírou při soukromé i veřejné četbě Písma svatého; jím se stávají učedníky božského Mistra a moudrosti Boží a jsou uschopňováni ke kázání v síle Boží.²⁴

¹⁴ PO 3.

¹⁵ Srov. Flp 4, 8.

¹⁶ Srov. Řím 12, 15.

¹⁷ Bl. Jordán Saský: Kniha o počátcích kazatelského řádu, č. 107.

¹⁸ PO 17.

¹⁹ Ibid.

²⁰ PO 16.

²¹ PO 7.

²² Srov. PO 7.

²³ Srov. PO 16.

²⁴ Srov. 2 Kor 4, 7; PO 13.

§ 3. Každodenní důstojné slavení mše svaté, při které – když sami přinášejí oběť v osobě Kristově – jsou zvláštním způsobem spojeni s tajemstvím smrti Páně, a to je vybízí umrtvovat v sobě skutky těla a sebe sama přinášet v oběť za jim svěřené stádce.²⁵

§ 4. Každodenní důstojné slavení liturgie hodin, které je sjednocuje se vznešenou modlitbou Krista a církve za svět;²⁶ kněží sv. Dominika mají dovoleno používat dominikánský kalendář, aby mohli ve společenství s celým řádem lépe konat modlitbu církve a mít dokonaleji podíl na milosti a zásluhách řádu.

§ 5. Každodenní prodlévání s Kristem v modlitbě, čímž následují příklad sv. otce Dominika. O něm čteme, že „ustavičně mluvil s Bohem nebo o Bohu“,²⁷ že „nikdo nebyl v nočních hodinách vytrvalejší ve bdění a modlitbě a že měl zvyk velmi často strávit celou noc v kostele... modlil se tedy během nocí a zůstával vzhůru“.²⁸ Ať věrně a pravidelně konají každodenní rozjímání a aspoň jednou za měsíc rekolekci.²⁹

§ 6. Častější plodné přijímání svátosti smíření vedoucí k obrácení srdce. Také ať pěstují denní zpytování svědomí a „velmi si váží duchovního vedení“.³⁰

§ 7. Studium Písma svatého, církevních otců, dokumentů učitelského úřadu církve svaté a děl z oboru teologie, především oné, kterou tak jasně a důkladně vyložil sv. Tomáš Akvinský.

§ 8. Úcta k Bohorodičce Panně Marii, která v našem řádu nalezla výrazné vyjádření v posvátném růženci chápaném jako nazírání tajemství spásy společně s Pannou Marií – nazírání života, smrti a zmrtvýchvstání Páně. Kněží ať jsou vždycky věrni tomuto jednoduchému, ale moudrému a vznešenému způsobu modlitby.

§ 9. Zvláštní úcta vůči našemu sv. otci Dominikovi a zanícené napodobování jeho příkladu ve svatosti života, apoštolského ducha a touhy po spáse lidí; jeho horlivosti v modlitbě, v rozjímání, v usebrání mysli, v mlčení a v trvalém společenství s Bohem; také zvláštní úcta ke sv. Kateřině Sienské, slavné dceři řádu a věrné služebnici a učitelce církve svaté a současně nebeské patronce a ochránkyni kněžských i laických sdružení našeho řádu; a nakonec zbožná úcta ke všem svatým a blahoslaveným řádu a následování jejich příkladu.

Život v církvi a ve společenství

7. Ať kněží mají na paměti, že „jim musí ležet na srdci starost o všechny místní církve“.³¹ Proto ať jsou ve spojení s biskupem vždy připraveni pracovat tam, kde to žádá větší pastorační nutnost.

8. Ať stále roste společenství kněží se svým biskupem; ať pečují o to, aby jej následovali s vytrvalou láskou, sdíleli s ním bolesti a radosti apoštolského působení a spolupracovali s ním s velkodušností a ve víře.³² Ať svítí našim kněžím v této oblasti příklad sv. Dominika, protože svatý patriarcha během celého svého života nosil ve svém srdci zvláštní úctu vůči posvátné hierarchii.

9. § 1. Protože všichni kněží, ať už diecézní či řeholní, „jsou mezi sebou spojeni hlubokým svátostným bratrstvím“³³ skrze jednotu svěcení a svého poslání v církvi a tvoří pod vlastním biskupem jediné presbyterium, mají si být navzájem nakloněni v niterné lásce a pomáhat si – jak modlitbou, tak účastí na apoštolátu – aby byli „spolupracovníky pravdy“.³⁴

§ 2. Ovšem kněží, kteří současně přijali i řeholi sv. Dominika, byť nežijí v řádové komunitě, ať nezapomínají, že patří ke specifickému sdružení v rámci dominikánské rodiny. Je třeba pečovat o

²⁵ Srov. 1 Jan 5, 10; PO 13 a 14.

²⁶ Srov. PO 13.

²⁷ Akta svatořečení z Boloni, 15.

²⁸ Bl. Jordán Saský: Kniha o počátcích kazatelského řádu, č. 105 a 106.

²⁹ Srov. PO 18.

³⁰ PO 18.

³¹ PO 10.

³² Srov. PO 7.

³³ PO 8.

³⁴ 3 Jan 8.

to, aby bylo toto sdružení vždy živé, což se má projevovat v pravidelném společném setkávání. Členové kněžských sdružení ať se také dle možnosti scházejí s bratry dominikány, kteří je jistě rádi a radostně přijmou ve svých konventech a domech, takže budou mít podíl na milostech a dobrech řádu i viditelným způsobem.

10. § 1. Kněží ze sdružení necht' také udržují srdečné a časté vztahy s našimi laiky, protože je pojí všeobecné kněžství, které se zakládá na křtu. „Mají upřímně uznávat a podporovat jejich důstojnost a vlastní úkol, který mají v poslání církve“.³⁵ Kněží mají ochotně naslouchat názorům a touhám laiků, aby lépe rozpoznali znamení času; s rozvážností jim mají svěřovat úkoly pro dobro církve a snažit se vycházet se všemi v míru a svornosti. Ať však nepolevují vůči laikům ve výkonu své specifické služby pastýře a učitele. Dle skvělého příkladu sv. Dominika a řádu, který založil, mají být kněží „obhájci (společného dobra) a neohrožení ochránci pravdy, aby věřící nebyli zmítáni větrem kdejakého učení“.³⁶

§ 2. Kněží, kteří jsou součástí dominikánské rodiny, mají být podle svých možností nápomocni jako asistenti našim laickým sdružením, vést je na cestě dokonalosti a slovem a příkladem je přitahovat ke Kristu. Přitom jim však musí ponechat přiměřenou autonomii, která je jim podle jejich stanov přiznána.

HLAVA II. Struktura a řízení kněžských sdružení

Přijetí a slib

11. § 1. Pro přijetí do kněžského sdružení sv. Dominika se vyžaduje souhlas většiny členů rady sdružení.

12. § 1. Kněží jsou přijímáni do řádu zvláštním obřadem (obláčkou); tímto obřadem začíná noviciát, který normálně trvá jeden rok, pokud řádový představený v této záležitosti neudělí z rozumných důvodů dispens.

§ 2. Po této přípravné fázi, která je nutná k poznání ducha řádu sv. Dominika a ke zkušenosti s ním, jsou kněží připuštěni ke slibu, když k tomu dala souhlas většina členů rady sdružení.

§ 3. Noviciát nemůže být platně prodloužen na dobu delší než dva roky.

13. § 1. Tímto slibem, přijatým a potvrzeným řádem jménem církve, se kněží stávají definitivně členy dominikánské rodiny a mají účast na jejích duchovních dobrech.

§ 2. Při skládání slibu necht' se použije následující formule: „Ke cti všemohoucího Boha, Otce i Syna i Ducha svatého, blahoslavené Panny Marie a svatého otce Dominika, já, N. N., slibuji před Tebou, otcem N. N., který zastupuješ magistra Řádu bratří kazatelů, že chci žít podle Řehole Kněžských sdružení sv. Dominika až do smrti.“

14. Za mimořádných okolností mohou být, na základě úsudku vyššího řádového představeného, přijati někteří kněží individuálně, to znamená, aniž by byli členy určitého místního sdružení. Jejich jména budou zapsána ve zvláštním seznamu.

Sdružení a jejich řízení

15. §1. Kněží sv. Dominika se za normálních okolností sdružují v místních sdruženích podle měst, vikariátů (děkanátů) a diecézí a pravidelně se setkávají.

§ 2. Pro založení nového místního sdružení je třeba souhlasu místního ordináře.

§ 3. Velmi se doporučuje, aby kněží, kteří byli do řádu přijati individuálně (viz č. 14), vytvořili v každé řádové provincii určitou formu společenství a setkávali se spolu alespoň jednou ročně.

³⁵ PO 9.

³⁶ PO 9; srov. Ef 4, 14.

16 § 1. Kněžská sdružení sv. Dominika jsou spojena s řádem a v oblasti jejich prospívání v dominikánském životě podléhají vyšším řádovým představeným, tj. provinciálovi toho území, na němž byla sdružení zřízena, a magistrovi řádu jako nejvyšší hlavě dominikánské rodiny a nástupci sv. Dominika. Obvykle se však magistr řádu stará o všechna sdružení prostřednictvím svého generálního promotora a provinciál prostřednictvím svého provinčního promotora, který má tato sdružení odpovídajícím způsobem pravidelně navštěvovat a povzbuzovat v nich dominikánského ducha.

§ 2. Obřadu obláčky a přijímání slibu zpravidla předsedají řádoví představení nebo jejich delegáti.

17 § 1. Ve vnitřních záležitostech je každé sdružení řízeno převorem a jeho radou.

§ 2. Převor svolává a předsedá setkání sdružení a jeho rady, udržuje kontakt s řádovými představenými, podporuje členy sdružení v jejich duchovním pokroku a pečuje o věrnost řeholi.

18 § 1 Rada, o které byla zmínka výše, je volena na tři roky prostou většinou kněží sdružení, kteří složili slib.

§ 2 Takto zvolení radní pak ze svého středu zvolí převora, opět prostou většinou hlasů. Tato volba musí být potvrzena provinciálem, potom co si vyžádá názor promotora.

§ 3 Převor se svými radními určuje počet členů rady, jakož i četnost setkání, způsob jejich vedení, dobu, četnost a délku exercicií, modlitby za zemřelé bratry a vše, co se vztahuje k životu a pokroku sdružení a co není zvláště určeno v této řeholi. Při všem jmenovaném je třeba slyšení názoru promotora.

19 § 1. V řádové provincii, v níž existuje více kněžských sdružení, může být provinciálem po slyšení promotora jmenován jeden kněz jako zodpovědný za všechna tato sdružení. Není-li to ale z nějakého důvodu možné, ať o to pečuje promotor sám.

§ 2. Ten, kdo je zodpovědný na provinční úrovni, ať se spolu s promotorem stará o všechna kněžská sdružení v provincii tím, že podporuje jejich pokrok a růst. Ať také udržuje trvalý kontakt s provinčním moderátorem laických sdružení. Spolu s promotorem a moderátorem se může účastnit setkání provinční rady laiků, aby tímto způsobem podporoval bratrské spolupůsobení mezi kněžími a laiky sv. Dominika.

§ 3. Co je zde řečeno o koordinaci v rámci provincie, platí analogicky a může být rozšířeno na úroveň národní a mezinárodní.

20 § 1. Aby kněží sv. Dominika své vlastní povinnosti nepřijímali jako otroci pod zákonem, nýbrž jako svobodní pod milostí,³⁷ prohlašuje se, že jednotlivá přestoupení řehole nezakládají mravní vinu.

§ 2. Představení kněžských sdružení mohou podle práva dispensovat členy svých společenství od jednotlivých předpisů řehole, buď dočasně, nebo trvale, usoudí-li tak před Pánem.

§ 3. Provinciál má moc zplatnit neplatně vykonané úkony sdružení, zvláště ohledně přijetí a slibu.

³⁷ Srov. Řehole sv. Augustina, č. 8.